

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16 milyon yurttaşımızın yaşadığı İstanbul'da son günlerde yaşanan çökme ve heyelan vakalarının sebeplerinin araştırılarak olası benzer faciaların tekrarlanmaması için alınması gereken tedbirlere yönelik Anayasanın 98. Maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederim. 15.05.2019

2 Kamiloğlu Sındır
İzmir MV

3 Ayhan BARUT
Adana MV

4 Ali Öztuna
Kahramanmaraş MV

5 Mehmet Ali GELEBİ
İzmir Milletvekili

① Dr. Ali ŞEKER
İstanbul Milletvekili

6 Aziz Arıoğlu
7 Samsun MV

8 Mehmet Ali GELEBİ
İzmir Milletvekili

9 Suzan Şahin
8 Hatay Milletvekili

10 Onursal Adıgüzel

11 Onursal Adıgüzel
Adana MV

12 Onursal Adıgüzel
12 Zeytinlik MV

13 İner Fethi Gürer
11 Niğde MV

14 Getin ARİK
Kayseri MV

15 Kani Boş
İzmir MV

16 Servet Unsal
17 Ankara Milletvekili

18 Candan Micoş
18 Trabzon MV

19 İrfan Kaplan
19 Gümüşhane MV

16 Gülizer Başkaraca
Düzce MV

20 CHP
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
İstanbul MV

GEREKÇE

Resmi verilere göre 15 milyon 67 bin 724 yurttaşımızın yaşadığı İstanbul, 39 ilçesi ile ülkemizin en önemli metropolü konumundadır. Ancak ülkemizin önemli bir bölümünde olduğu gibi İstanbul da konumu ve jeolojik yapısı itibariyle önemli bir deprem ve heyelan bölgesi niteliği taşımaktadır. Şehrin toprak yapısı incelendiğinde, çok çeşitli kaya birimlerini kapsadığı ve karmaşık yapısal devinim izleri taşıdığı görülmektedir. Bu devinimler neticesinde İstanbul tarihinde çok sayıda büyüklü küçüklü deprem, heyelan ve yer çökmesi yaşamıştır. 17.480 yurttaşımızı kaybettiğimiz 1999 Marmara Depremi örneğinde olduğu gibi, acı olaylar sonucunda mevcut tektonik hareketlerin ve devinimin devam ettiği de görülmüştür.

İstanbul tarih boyunca birçok yıkıcı depreme maruz kalmıştır. Uzmanlar İstanbul'un üzerinde bulunduğu zeminin devinimini devam ettirdiğini ve belirsiz bir tarihte 7'den büyük bir depreme hazırlıklı olunması gerektiği konusunda uyarılarını sürdürmektedir. Ülke kamuoyu yetkililerin olası bir yıkıcı depreme yönelik hazırlık yapmasını beklerken, son günlerde şehrin farklı ilçelerinde yaşanan toprak kayması, bina çökmesi gibi vakalar ve uzmanlarca dile getirilen çökme riski vatandaşlarda ciddi bir panik ve endişeye sebep olmuştur.

Bu panik ve endişenin yersiz olduğunu söylemek ne yazık ki mümkün değildir. İki kıtayı birleştiren yegane metropol olma özelliği ve konumu itibariyle ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan önemli bir cazibe noktası olan İstanbul, tarihsel süreç içerisinde kaçak ve çarpık yapılaşma, plansız büyüme gibi sorunların da odağında yer almıştır. Aldığı yoğun göç neticesinde İstanbul hızlı ve çarpık bir kentleşmenin kurbanı olmuş, imar planlarının rant odaklı değiştirilip güncellenmesi sonucunda kent bir anlamda yöneticilerinin "ihamet"ine uğramıştır. Kentin büyüme sürecinde yerleşimlerdeki yanlış yer seçimi, bina stokunun içerisinde bulunan ve sayıca fazla olan kaçak ve imara aykırı yapılar İstanbulluları endişelendiren konular arasındadır. Özellikle son 25 yıllık yerel yönetim sürecinde İstanbul bilimsel veriler ve ikazlardan uzak, rant ve talan ekonomisine dayalı bir algı ile yönetilmiş, olası deprem ve heyelanlara yönelik alınması gereken tedbirler göz ardı edilmiştir.

Yerleşimde bilinçsiz arazi kullanımdan kaynaklanan su baskınları, yer kaymaları, çökmeler, doğal afetler sık sık can ve mal kaybına neden olsa da şehrin yöneticilerince, özellikle son çeyrek yüzyılda gereken tedbirlerin alınması geciktirilmiştir. Gecekondu ve düşük kaliteli imarsız konutların yoğun olarak bulunduğu yerleşim bölgeleri başta olmak üzere, İstanbul'un ve Marmara Bölgesi'nin aktif bir fay hattı üzerinde bulunduğu gerçeği göz önüne alınırsa, olası bir depremin ya da çökmenin İstanbul'da büyük bir faciaya sebep olacağı rahatlıkla öngörülebilecektir. Avcılar, Esenyurt, Beylikdüzü, Gürpınar, Büyükçekmece gibi bölgeler 1999 Depremi'ni de olanca yıkıcılığı ve acısı ile tecrübe etmiş ve hala ciddi heyelan ve deprem riski taşıyan belli başlı ilçeler arasında yer almaktadır.

Ancak bahse konu bölgelerde 1999 Depremi'nin yıkıcı etkisinin ortadan kaldırıldığı ya da olası deprem ve heyelan risklerine karşı gerekli tedbirlerin alındığını söylemek ne yazık ki mümkün değildir.

2018 yılı Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde yönelttiğim sorulara cevap veren Çevre, Şehircilik Bakanlığı tarafından 6306 Sayılı Kanun kapsamında İstanbul ili Avcılar ilçesinde 1999 depreminden bugüne kadar 3672 konut ve 656 işyeri olmak üzere toplam 4328 adet

bağımsız bölüm içeren 696 adet bina için maliklerince “riskli yapı tespiti” yaptırıldığı, bunların 602 adedinin yıktırıldığı belirtilmiştir. Yani bu yanıtla göre yalnızca Avcılar ilçesinde dahi 94 adet riskli yapı halihazırda yıkımı bekler vaziyettedir.

Oysa İstanbul’un büyük bir dikkat ve özveri ile hazırlık yapması gereken en önemli konularının başında deprem ve heyelan riski gelmektedir. Ancak son haftalarda İstanbul’da yaşanan kimi olaylar bu yönde bir hazırlığın olmadığını ortaya koymaktadır. Avcılar’da bulunan bir binada su sızıntısı nedeniyle çökme meydana gelmiş, çatlaklara sahip olan bina “riskli yapı” görülerek boşaltılmıştır. Geçtiğimiz haftalarda Esenyurt’ta ve dün itibariyle Başakşehir’de yaşanan çökme ve bina kaymalarının da bizlere gösterdiği üzere, riskli yapılar, denetimsiz binalar, kaçak yerleşimler İstanbulluların can güvenliğini ciddi tehlikeye sokmaktadır. Bu konuda ivedilikte tedbir alınmalı, bilimsel analizler neticesinde plan ve programlar uygulama konmalıdır.

17 Ağustos 1999 Marmara Depremi sonrasında çıkarılan Özel İşlem ve Özel İletişim Vergisi’nin 20 yıldır kesintisiz şekilde toplandığı da düşünüldüğünde, İstanbul’un olası deprem ve heyelanlara karşı bu denli tedbirsiz bırakılması kabul edilebilir bir durum değildir. Yapılması gereken bir an evvel İstanbul’a ilişkin sağlıklı bir zemin etüdü araştırması yapılarak kentsel dönüşümün rant algısından uzak, bilimsel temeller ışığında gerçekleştirilmesidir. Aksi takdirde olası bir yıkıcı deprem, heyelan, çökme ya da kayma durumunda İstanbullunun ciddi can ve mal kaybı yaşaması riski yüksektir. Bu konuların uzmanlar eşliğinde araştırılabilmesi, İstanbul’un riskli bölgelerinde heyelan, kayma, çökme gibi tehlikelerinin araştırılarak gereken tedbirlerin alınabilmesi için Meclis çatısı altında bir araştırma komisyonunun ivedilikle kurulması gerekmektedir.

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
21	ÖZGÜR CEMAL	Çanakkale M.	
22	Gökçe Akkış Ilgazlı	İstanbul M.	
23	Serkan Topal	Hatay	
24	Alpay Antmen	Mersin	
25	Murat BAKAN	İzmir	M. Bakan.
26	Yunus EMRE	İSTANBUL	
27	Ali Tozlu KASAP	KÜTAHYA	

